

“విశ్వాసము”

శ్రీమతి గరికిపాటి వరలక్ష్మి గారు

నేను స్కూల్లో చదువుకొనే రోజుల్లో నాతోటివారంతా నన్ను గూర్చి ఒక రకంగా చెప్పటమనే వారు. నేను చాలా బాగా పాడతానట. నాకళ్ళు చాల అందమైనవట. నేను నవ్విస్తే బుగ్గలు చూట్టు బడతవట. నేను మాట్లాడితే చిన్న పిల్లలు మాట్లాడినట్లుగా ముద్దు వస్తుందట. ఇలా ఎన్నో రకాలుగా నా ఎదుట బయటా కూడా అనుకుంటూ ఉండే వారు. ఆరోజుల్లో నాకు చాల గర్వం గా ఉండేది. నన్ను పొగడిన ప్రతి స్నేహితురాలికి నే తినే ప్రతి వస్తువులో భాగమండేది. నేను అందక తలనే నవ్వుకం. దానితో గర్వం నానాటికి నాలో సమానంగా పెరిగింది. నేను కనుపిస్తూ పెరిగాను, నాలో గర్వం కనుపించకుండా పెరిగింది. అంతే లేదా.

స్కూలు మానిపించి, పెళ్ళి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఎన్ని ఊళ్ళనుంచి, ఎన్నెన్నో ఫోటోలు, శ్రమపడి తెప్పించారు నాన్న గారు. ఏఫోటో చూచినా నాకు నచ్చేది కాదు. మా అమ్మ ఫోటో తెచ్చి యిక్తూ నిట్టూర్చేది. ఆనిట్టూర్పు యొక్క భావం నా కర్ణమయ్యేది కాదు. ఆఫోటో చూచి మా అమ్మకిస్తూ మూతి విరుచుకునేదాన్ని. ఆమెనా ముఖం వంక, పాలిపోయిన ముఖంతో చూస్తూ ఇలా అనేది ‘నచ్చిందా ఫోటో’. ఆమాటలో ఒకవిధమైన అసంతృప్తి ఉండేది. ఇలా ఎన్ని ఫోటోలో మానాన్న అమ్మకి వ్వడం, అమ్మ నాకివ్వడం. అమ్మనుచూస్తే నాకు నవ్వు వచ్చేది. ఆసలు అమ్మకు అందమంటే ఏమిటా తెలియదనుకునేదాన్ని. ఒక రోజు అమ్మను ఇలా అడిగాను. ‘యీ ఫోటోలన్ని నాన్నా నువ్వు చూసే నాకిస్తున్నారా?’ అమ్మ ఇలా మొదలు పెట్టింది. “నాన్న గారికి నచ్చే నీకు చూపమంటున్నారు. ఇక నాకు నచ్చితే మీకేమి, నచ్చకపోతే మీకేమి మీ నాన్న గారు నామాట వింటారా ఏమన్నాన! అసలు ఇన్ని ఫోటోలు ఎందుకు మీ మామయ్య ఉండగా. నిశ్చేపంలాంటి సంబంధం. అదికాదని ఊళ్ళవెంట బడ్డారు మీనాన్న. నాకెందుకులే అమ్మ.” అని ఘాఅమ్మ ఇంట్లోకి

వెళ్ళింది. అమ్మ మాటలు విన్న అగంటు వరకు నాశల పని చెయ్యలేదు. మామయ్యను ఉపాించుకు చూస్తే, అమ్మమీద నాకసహ్యం గలిగింది. నన్నుకన్న తల్లి ఇంత అవకారం నాకే తలపెట్టిందే అనే క్రోధం నాలో బయలు దేరింది. మామయ్యను అసలీ ప్రపంచంలో లేకుండా చేస్తామా అని పించింది. మళ్ళా ఒక్కసారి స్కూల్లో స్నేహితులందరూ జ్ఞాపకమొచ్చారు. నేను అందమైన దాన్ని అన్న మాట గుర్తొచ్చింది. ఇది జరిగిన కొన్ని రోజుల వఱకు నాలో ఏమోమో ఆలోచనలు తిరుగుతున్నాయి. నాహృదయంలో బాధ నాకే అర్థం కావడం లేదు.

యీ స్థితిలో అకస్మాత్తుగా మానాన్న గారు పోయారు. నాన్న పోయిన తర్వాత అమ్మకు స్వేచ్ఛ లభించింది. నా విషయం మరీ తీవ్రంగా ఆలోచింపనాగింది. ఆమె జన్మ ఎత్తిన తర్వాత ఏవనిని గురించి పెత్తనం ఇచ్చి ఎరుగరు మా నాన్న గారు. ఇప్పుడు దాగియున్న పూర్తి వికాసం ఆమె లోఉన్న స్వేచ్ఛ బయటకు వెళ్ళ గ్రక్క గలిగింది.

ఇంటి పెత్తనం చేతికిచ్చే సరికి స్వరాజ్యం వచ్చినంతగా భావించింది. నావిషయంలో ఆదికే రూపం ధరించింది. నన్ను తన తమ్ముకనిచ్చి పెళ్ళిచేయటం నిశ్చయమైంది. ఆమెకు ఎగురు చెప్పేవారెవరుంటారు. నాకెటు చూచినా దిక్కు కనిపించేది కాదు. అమ్మకు అధికారం ఎక్కువయింది. ఆ ఆమ్మలంతా నా ఆదృష్టాన్ని పొగడటంండే వారు. మామయ్యనమ్మ చేసికోవడం, కేవలం నా అగృహమేనట. యీ మాటలతో నావతి చెడిపోయింది. ఆప్పుడెంత ఆలోచించినా స్త్రీలయొక్క సుస్థితి, యీసంఘం, దీనియొక్క కట్టుబాట్లు, హృదయంతో సంబంధంలేని, యీ నిర్బంధపు వివాహాలు, ఎందరు స్త్రీలు ఇలా బలై పోతున్నారో, అన్న భయంకర దృశ్యాలు నాకళ్ళకు కనుపిస్తూ ఉండేవి. ఈ ఆలోచనలతో మాదొడ్లో బామ చెట్టుకింద లేసు అట్టుకుంటూ కూర్చున్నాను. అమ్మలక్కలంతా కలసి మా మామయ్యను, నాలో మాట్లాడుటకు సంపారు. వెనుకనంచి మాటలు. ఏమే లక్ష్మీ నా

“ వి శ్వా స ము ”

కొజుట బనీను అల్లుతున్నావా! అన్నాడు. కలలో విన్న మాటలు పలె నున్నాయి. భ్రమ అనుకున్నాను. తిరిగి చూడలేక పోయాను. మరుక్షణంలో నల్లటి మసిబొమ్మ మామ ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఆముఖంలో తెల్లటి పలువరస తప్ప, ఇంకేమీ కనుపించుట లేదు. ఆముఖం చూడగానే నాకళ్ళు విరక్తి చెందినట్లుగా మూతలు పడ్డాయి. మళ్ళికాసే పటికి ఇల్లావీనుపించాయి. ‘ఎందుకు కళ్ళుమూసుకొన్నావు. నన్ను చూస్తే సిగ్గేస్తుందా? ఇంక రెండు మూడు రోజులలో నీవు శా లక్ష్మీవౌతావు. యీ సిగ్గు అప్పుడెక్కడికి పోతుందో చూస్తాను. ఈ మాటలు వినగానే అప్రయత్న

ముగా యిలా అన్నాను. ‘ఇక నిన్ను చూడకు. ఈ కళ్ళు శాశ్వతంగా మూతలు పడే ప్రయత్నం చేస్తాను.’ అన్నాను. కొన్ని సంస్కరాలు ఏంచేశానో, ఎచ్చట ఉన్నానో ఇప్పటికి కళ్ళు తెరిచాను. పది సంవత్సరాలు కళ్ళు మూసు కొని గడిపాను. ఇప్పుడు నాభిర్త అండాన్ని చూచి సిగ్గుపడు తున్నాను. ఆరోజు గర్భమే, యీరోజు నాభిర్తను చూచు కొని, గర్భపడుచున్నాను. నాలో ఉన్న మనోధైర్యం ఎన్ని కష్టాలన్న ఎదుర్కొన్నది. నా హృదయం కోరిన భర్తను పొందాను. విధిలేక ఉంటూ ఖర్మ అని తృప్తిపడే స్వభావం కాదుగాబట్టి యీ అదృష్టానికి నోచుకో గలిగాను.

ఆ శీ స్సు

(విద్వాన్) వేదుల సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు

అక్కామూఁడువసంతములో గడపి నిన్నాందాభివోలార్పితా
ముక్కాల్వన్నెపసిండిగీటుకెనయై ముద్దారులేమోముతో
నిక్కాలంబున చిల్కపల్కులవి యెన్నోయింపుగాపల్కుచున్
పక్కారంగుకుళాయిదాల్చె మహిళాబాలామణిభగ్యయై.

సర్వజిద్దర్ల సౌభాగ్యసంపదోసి
ముగుడముగుడల ముఖముల ముద్దులొల్కు
పల్కులెన్నియో తానేర్పి పలుకవలయు
నంచుయాశీస్సు కానుకనందఁజేతు.

ఆంధ్రమహిళకు పుట్టుకనందునాడే
ఆచటనేయుండి యాశీస్సులందఁజేస్తే
శుక్లపక్షాన చంద్రుని శోభవోరె
చెలగుగాతంచు మరల యాశీస్సులిడుదు

మహిళాబాలికపలుకులు
నవారనామును తీగవోలెనల్లుకధర్మపై
మహిళామణులకు తలపై
రహిమించెడిపూవులగుచు రాజిలుగార ?

